

FAABORG-MIDTFYN
KOMMUNE

Miljøgodkendelse

af husdyrbrug
Hornelandevej 107
5600 Faaborg

§ 11

Denne godkendelse er givet til:
CVR-nr. 19047083
Blågården v/Carsten Pedersen
Hornelandevej 98A, 5600 Faaborg.

Miljøgodkendelsen gives efter § 11 i lov om
miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug.

Der meddeles godkendelse til en
svineproduktion på i alt 238,6 dyreenheder på
Hornelandevej 107.

Godkendelsens vilkår ligger inden for rammerne
af bekendtgørelser, vejledninger o. lign. udgivet
af Miljøministeriet.

Godkendelsesdato: 22. september 2017

Indhold

Miljøgodkendelse.....	3
Datablad	3
Afgørelse	4
Ikrafttræden og bortfald af miljøgodkendelsen	5
Vilkår for miljøgodkendelsen	5
Andre regler.....	9
Retsbeskyttelse	9
Klagevejledning	9
Modtagere af kopi af afgørelsen.....	10
Miljøteknisk beskrivelse og vurdering.....	11
1. Resumé og samlet vurdering	11
1.1 Ansøgning om miljøgodkendelse	11
1.2 Ikke-teknisk resumé	11
1.3 Offentlighed.....	12
2. Grundforhold	12
2.1 Ansøger og ejerforhold.....	12
2.2 Godkendelsespligt og godkendelsens omfang	12
2.3 Udnyttelsesfrist.....	13
3. Husdyrbrugets beliggenhed og planmæssige forhold	13
3.1 Bygge- og beskyttelseslinjer, afstandskrav m.v.	13
3.2 Landskabelige hensyn	15
4. Husdyrbrugets anlæg	15
4.1 Produktion	15
4.2 Indretning	15
4.3 Drift af husdyrbrugets anlæg.....	16
4.4 Gødningsproduktion og -opbevaring.....	18
5. Forurening og gener fra husdyrbrugets anlæg.....	19
5.1 Påvirkning af naturområder med ammoniak	19
5.2 Påvirkning af naboer	21
5.3 Uheld og driftsforstyrrelser	25
6. Bedste tilgængelige teknik (BAT)	26
7. Egenkontrol	29
8. Relevant lovgivning m.v.	30

Miljøgodkendelse

Datablad

Ansøger, ejer og kontaktperson	Carsten Pedersen Hornelandevej 98A 5600 Faaborg Tlf. 6260 1288 Mobil 6174 8456 carsten@bluhm-pedersen.dk
Husdyrbrugets navn og adresse	Svenneredgård Hornelandevej 107 5600 Faaborg
Ejendomsnummer	4300005376
Matrikelnumre	50a, Horne By, Horne
Virksomhedens art	Svinebrug
CHR-nummer	98515
CVR-nummer	19047083
Godkendelsen omfatter	Svineproduktion bestående af 480 årssøer og en årlig produktion på 16.000 smågrise og 1.800 slagtesvin, svarende til 238,6 dyreenheder med den på ansøgningstidspunktet gældende omregningsfaktor.
Tilsynsmyndighed	Faaborg-Midtfyn Kommune Miljøafdelingen By, Land og Kultur Mellemgade 15 5600 Faaborg Tlf. 72 53 21 40 teknik@fmk.dk

Afgørelse

Faaborg-Midtfyn Kommune godkender hermed en husdyrproduktion på i alt 238,6 dyreenheder i svin på landbrugsejendommen Hornelandevej 107, 5600 Faaborg.

Miljøgodkendelsen gives efter § 11, stk. 1, i husdyrloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 442 af 13. maj 2016 om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug.

Faaborg-Midtfyn Kommune giver godkendelsen, da kommunen på baggrund af gældende lovgivning, Miljøstyrelsens vejledninger og beregningerne i Miljøstyrelsens it-ansøgningssystem vurderer, at

- ansøger har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik.
- indretning og drift af husdyrbruget kan ske i overensstemmelse med gældende regler og uden væsentlig påvirkning af miljøet, som dette er defineret i husdyrloven.
- projektet ikke forringer bevaringsstatus for Natura 2000-områder eller skader levesteder for arter optaget på Habitatdirektivets bilag IV.
- husdyrbruget i øvrigt kan drives på stedet uden at påvirke omgivelserne på en måde, som er uforenelig med hensynet til omgivelserne.

Miljøgodkendelsen gives under forudsætning af, at de gældende regler på området og godkendelsens vilkår overholdes. Forudsætningerne for miljøgodkendelsen er de oplysninger, der er givet i ansøgningsmaterialet, jf. ansøgning fra Miljøstyrelsens it-ansøgningssystem, www.husdyrgodkendelse.dk, skemanummer 100209, version 1 af 20. juni 2017 med tilhørende bilag, samt øvrigt materiale indsendt af ansøger eller ansøgers konsulent.

Hvis ikke godkendelsens forudsætninger er opfyldt, eller godkendelsens vilkår ikke efterleves, kan dette medføre, at hele eller dele af godkendelsen bortfalder.

Godkendelsesdato: 22. september 2017

Venlig hilsen

Olav Bojesen
Afdelingsleder

Jacob Sterup
Biolog

Afgørelsen annonceres på www.fmk.dk/politik den 22. september 2017

Klagefristen udløber den 20. oktober 2017

Søgsmålsfristen udløber den 22. marts 2018

Første revurdering (hvis påkrævet) påbegyndes senest 2025

**By, Land og Kultur -
Miljøafdelingen**

Mellemgade 15
5600 Faaborg

Tlf. 72 53 21 40
Fax 72 53 05 31
teknik@fmk.dk
www.fmk.dk

22-09-2017

Sagsid. 09.17.17-P19-4-17

Kontakt

Jacob Sterup
Dir. tlf. 72 53 21 32
jaste@fmk.dk

Åbningstid

Mandag	10:00-15:30
Tirsdag	10:00-14:00
Onsdag	LUKKET
Torsdag	10:00-17:00
Fredag	10:00-12:00

Telefontid

Mandag-onsdag	8:00-15:30
Torsdag	8:00-17:30
Fredag	8:00-12:30

Ikrafttræden og bortfald af miljøgodkendelsen

Godkendelsens vilkår gælder fra det tidspunkt, hvor godkendelsen er taget i brug, medmindre et senere tidspunkt er angivet i det enkelte vilkår. Godkendelsen regnes for at være taget i brug på det tidspunkt, hvor en godkendelsespligtig ændring eller udvidelse af husdyrbruget er påbegyndt. Dette vil eksempelvis sige det tidspunkt, hvor der påbegyndes opførelse af et nyt staldanlæg eller opbevaringsanlæg, eller hvor dyreholdet ændres således, at det ikke længere svarer til den allerede tilladte produktion.

Den aktuelle godkendelse omfatter følgende godkendelsespligtige ændringer:

- Udvidelse af dyrehold (til mere end 400 årssøer, 13.050 producerede smågrise og 195 producerede slagtesvin pr. år).

Hvis godkendelsen ønskes benyttet, skal dette ske inden for udnyttelsesfristen, jf. vilkåret om udnyttelse af godkendelsen. Hvis godkendelsen ikke eller kun delvist tages i brug, vil godkendelsen helt eller delvist bortfalde.

Hvis godkendelsen, efter at være taget i brug, ikke har været helt eller delvist udnyttet i tre på hinanden følgende år, bortfalder den del af godkendelsen, der ikke har været udnyttet i de seneste tre år.

Vilkår for miljøgodkendelsen

Miljøgodkendelsen meddeles på følgende vilkår.

Overordnede vilkår

1. Virksomheden skal placeres, indrettes og drives i overensstemmelse med de oplysninger, der fremgår af ansøgningsmaterialet, den vedlagte miljøtekniske beskrivelse og vurdering samt godkendelsens vilkår.
2. Der skal i den daglige drift være en person, der er bekendt med vilkårene i denne godkendelse, og som sikrer, at de overholdes.
3. Den ansvarlige for bedriften skal underrette Faaborg-Midtfyn Kommune, når godkendelsen tages i brug. Dette skal ske senest på det tidspunkt, hvor en godkendelsespligtig ændring påbegyndes.
4. **Udnyttelse af godkendelsen**
Fristen for udnyttelse af godkendelsen (ibrugtagning) er to år regnet fra godkendelsesdatoen. Hvis hele eller dele af godkendelsen ikke er udnyttet senest på dette tidspunkt, bortfalder den del af godkendelsen, der ikke er udnyttet.

Note: Denne godkendelse er meddelt efter den husdyrlovgivning, der var gældende indtil 31. juli 2017. Den bekendtgørelse om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug, der trådte i kraft 1. august 2017 (bekendtgørelse nr. 916 af 23. juni 2017), ændrer udnyttelsesfristen for allerede meddelte godkendelser, der ikke er bortfaldet inden 1. august 2017. Ifølge bekendtgørelsens § 48, stk. 1, bortfalder disse godkendelser først, hvis de ikke er udnyttet inden seks år efter, at de er meddelt. En godkendelse anses for udnyttet, når byggeriet er afsluttet, eller (hvis der ikke bygges nyt) når det, der er truffet afgørelse om, faktisk er gennemført.

Produktionsstørrelse, staldindretning og miljøtiltag

5. Produktionens omfang

Godkendelsen omfatter et svinehold bestående af maksimalt 480 årssøer med grise til fravæning samt en årlig produktion på 16.000 smågrise (7,0-32 kg) og 1.800 slagtesvin (32-115 kg). Dyreholdet svarer til 238,6 dyreenheder med den på ansøgningstidspunktet gældende omregningsfaktor.

For smågrise og slagtesvin tillades variation i den gennemsnitlige indgangsvægt og afgangsvægt på $\pm 10\%$ under forudsætning af, at den tilladte produktionsstørrelse (omregnet i dyreenheder) ikke overskrides.

Vand- og energiforbrug

6. Belysning

Belysning i og ved husdyrbrugets anlæg skal være i form af lavenergibelysning, overalt hvor dette er muligt.

7. Ventilationsanlæg

Ventilationsanlæg skal renholdes og rengøres efter behov, dog mindst fire gange om året.

8. Egenkontrol vedrørende vand- og energiforbrug

Husdyrbrugets forbrug af vand og energi (el, fyringsolie, diesel o.l.) skal registreres mindst én gang årligt i en logbog.

Hvis vand- og energiforbruget stiger utilsigtet, eller hvis det er væsentligt højere, end hvad der kan forventes, skal der gøres en indsats for at nedbringe forbruget. Der skal kunne redegøres for denne indsats i forbindelse med miljøtilsyn.

Uheld og driftsforstyrrelser

9. Uheld og driftsforstyrrelser

Virksomheden skal indrettes og drives, så spild og andet ukontrolleret udslip af forurenende stoffer forhindres eller forebygges, og sådan at skadernes omfang begrænses, hvis der alligevel sker uheld.

Dette gælder især for opbevaring, anvendelse og transport af foder, gødning, olie og kemikalier, hvor risikoen for uheld og efterfølgende forurening af jord, grundvand og overfladevand (f.eks. gennem nedsvivning, overfladeafstrømning eller afledning via overfladeafløb/tagnedløb og dræn) skal forhindres bedst muligt.

10. Påfyldning af gylle

Påfyldning af gylle skal ske således, at der ikke kan ske spild uden for gyllebeholderen.

Dette kan være ved:

- 1) Anvendelse af faste pumpesteder, som er indrettet med fast bund og afløb til gyllesystemet, således at alt spild ved påfyldning af gyllevogne opsamles. Afløbet skal være dimensioneret således, at også større spild kan opsamles.
- 2) Sugning med overløbssikring, således at gyllen ved overfyldning løber tilbage til gyllebeholderen.

Et andet system der yder tilsvarende sikkerhed mod spild af gylle kan anvendes, hvis ejeren kan dokumentere, at systemet ikke kan give anledning til spild af gylle uden for gyllebeholderen.

11. Tankning

Tankning med diesel/benzin skal foregå således, at spild undgås. Tankpistolen må ikke kunne fastlåses under tankning, og der skal hele tiden være en person til stede ved tankning for at undgå overløb eller spild.

12. Sikring af olietanke

Diesel- og fyringsolietanke skal være sikrede med værn mod påkørsel eller være placeret således, at der ikke er risiko for påkørsel.

13. Opbevaring af øvrige olieprodukter og kemikalier

Tønder, dunke o.l. med olieprodukter, spildolie, sprøjtemidler og andre kemikalier, der kan udgøre en forureningsfare, skal opbevares således, at der ved spild eller læk ikke kan ske forurening af jord eller

grundvand. Dette kan være ved opbevaring på et fast, støbt gulv med opkant og uden afløb eller i/over et tæt kar med opsamlingskapacitet svarende til indholdet af den største beholder.

14. Overfladeafløb

Senest seks måneder efter, at godkendelsen er taget i brug, skal overfladeafløb, tagedløb og lignende være placeret og indrettet således, at der ikke kan ske afløb af forurenende stoffer, f.eks. i tilfælde af udslip fra gyllebeholdere, fortanke eller pumperør.

15. Beredskabsplan

Virksomheden skal, senest når godkendelsen tages i brug, have udarbejdet en beredskabsplan for ejendommen og have indsendt en kopi af planen til kommunen. Beredskabsplanen skal fortælle, hvordan der skal reageres ved uheld, der kan have konsekvenser for det eksterne miljø.

Beredskabsplanen skal indeholde de samme punkter som det forslag til beredskabsplan, der udgør bilag 4 til "Vejledning fra Skov- og Naturstyrelsen. Tilladelse og miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug" fra 2006. Den skal således indeholde:

- Instrukser for brand og evakuering, overløb af gylle, kemikalie- og oliespild samt strømsvigt
- Relevante telefonnumre
- Oplysninger om placering af stophaner og hovedafbrydere
- Oversigtskort over ejendommen
- Kort over udløbspunkter fra dræn til vandløb

Medarbejdere skal være informeret om og have adgang til beredskabsplanen på et sprog, der er forståeligt for medarbejderne. Planen skal gennemgås og om nødvendigt opdateres mindst en gang årligt.

Gener fra husdyrbruget

16. Lugt

Husdyrbruget må ikke give anledning til væsentlige lugtgener. Ved væsentlige lugtgener forstås, at nedenstående genekriterier er overskredet.

Kategori	Genekriterie (OU _E /m ³)
Byzone eller sommerhusområde	5
Bolig i samlet bebyggelse i landzone eller område i landzone, der i lokalplan er udlagt til boligformål e.l.	7
Enkeltboliger uden landbrugspligt, der ikke er ejet af driftsherren	15

Hvis tilsynsmyndigheden skønner, at eventuelle klager vedr. lugt fra virksomheden er velbegrundede, kan tilsynsmyndigheden kræve, at virksomheden for egen regning lader foretage en undersøgelse af forskellige lugtkilder. Lugtmåling kan maksimalt kræves én gang pr. år og skal foretages efter en metode, som er autoriseret af Miljøstyrelsen eller efter en metode anvist af tilsynsmyndigheden. Hvis lugtmålingen viser, at virksomheden medfører væsentlige lugtgener, skal virksomheden gennemføre lugtreducerende foranstaltninger, således at lugten uden for staldene reduceres så meget, at lugtgenerne efter tilsynsmyndighedens vurdering ikke længere er væsentlige.

17. Støj

Husdyrbruget må ikke give anledning til væsentlige støjgener. Virksomhedens samlede bidrag til det ækvivalente, korrigerede støjniveau målt i dB(A) og målt i ethvert punkt på opholdsarealer ved nabobeboelse må ikke overstige følgende værdier.

	Mandag-fredag		Lørdag		Søndag og helligdage	Alle dage
	7-18	18-22	7-14	14-22	7-22	22-7
Tidsrum	7-18	18-22	7-14	14-22	7-22	22-7
Enkeltboliger i landzone	55	45	55	45	45	40
Byzone og områder i landzone udlagt til boligformål	45	40	45	40	40	35
Sommerhusområder og områder udlagt til rekreative formål	40	40	40	40	40	35

I natperioden mellem kl. 22-7 (alle dage) må der ikke forekomme spidsværdier, der overstiger grænseværdien med mere end 15 dB(A).

Hvis tilsynsmyndigheden skønner, at eventuelle klager vedr. støj fra virksomheden er velbegrundede, kan tilsynsmyndigheden kræve, at virksomheden igennem en akkrediteret virksomhed for egen regning efterviser, at de stillede støjkrav er overholdt. Støjmåling kan maksimalt kræves én gang pr. år og skal foretages i overensstemmelse med Miljøstyrelsens til enhver tid gældende vejledning om måling af ekstern støj fra virksomheder. Hvis støjmålingen viser, at støjkravene ikke er overholdt, skal virksomheden udarbejde et projekt med tidsplan for udførelse af støjdæmpende foranstaltninger.

18. Støv

Virksomheden må ikke give anledning til støvgener, der efter tilsynsmyndighedens opfattelse er væsentlige, uden for virksomhedens areal.

Hvis tilsynsmyndigheden skønner, at eventuelle klager vedr. støv fra virksomheden er velbegrundede, kan tilsynsmyndigheden kræve, at virksomheden gennemfører støvreducerende foranstaltninger, således at støvgenerne efter tilsynsmyndighedens vurdering ikke længere er væsentlige.

19. Døde dyr

Døde dyr skal opbevares således, at de ikke giver anledning til væsentlige gener for omkringboende eller forbipasserende.

20. Fluer

Der skal foretages en effektiv fluebekæmpelse, som minimum i overensstemmelse med de nyeste retningslinjer fra Skadedyrlaboratoriet, Aarhus Universitet.

21. Skadedyr

Opbevaring og håndtering af foder skal ske på en sådan måde, at der ikke opstår risiko for tilhold af skadedyr (rotter m.v.).

22. Rengøring af staldanlæg

Der skal til stadighed tilstræbes en god staldhygiejne, herunder sikres, at stierne/båsene og foderarealernes bund holdes tørre, og at staldene og fodringsanlægget holdes rent. Der skal jævnligt gøres rent i staldene, som minimum når hvert afsnit tømmes for dyr.

Dokumentation**23. Dokumentation**

Virksomheden skal altid kunne dokumentere, at produktionsomfang er inden for godkendelsens rammer. Til dette formål skal som minimum følgende dokumenter opbevares for de fem seneste år/planår, de skal kunne forevises ved tilsyn, og de skal indsendes til tilsynsmyndigheden på forlangende:

- Husdyrindberetning
- Regnskaber for solgte dyr / slagterifregninger

- Logbog vedrørende vand- og energiforbrug

Øvrige vilkår

24. Ophør af drift

Ved ophør af driften skal virksomheden foretage oprydning i et sådan omfang, at forureningsfare undgås, blandt andet skal virksomheden tømme gyllebeholdere, fortanke og gyllekanaler og udbringe tilbageværende husdyrgødning som gødning.

Andre regler

Bedriften skal til enhver tid leve op til gældende regler i love og bekendtgørelser – også selv om disse regler eventuelt måtte være skærpede i forhold til denne godkendelse.

Ændring af drift og indretning af husdyrbruget

Ændringer på husdyrbruget, der kræver godkendelse efter husdyrloven, må ikke påbegyndes eller gennemføres, inden der er meddelt skriftlig godkendelse.

Erhvervsaffald

Virksomhedens affald skal sorteres og bortskaffes i henhold til det til enhver tid gældende erhvervsaffaldsregulativ for Faaborg-Midtfyn Kommune.

Farligt affald

Farligt affald, herunder spildolie, skal håndteres i henhold til det til enhver tid gældende erhvervsaffaldsregulativ for Faaborg-Midtfyn Kommune. Hermed gælder bl.a., at farligt affald skal opbevares i egnede beholdere på tæt bund uden mulighed for afløb til kloak, jord, vandløb eller grundvand. Oplagspladsen skal være under tag og indrettes således, at spild kan opsamles ved brud på den beholder, der indeholder den største mængde. Beholdere skal være løftet fra gulvet, så evt. utætheder opdages, og således at spild ikke beskadiger andre beholdere.

Miljøuheld

Ved akut forurening af jord, overfladevand eller grundvand skal virksomheden straks alarmere alarmcentralen på tlf. 112. Det gælder blandt andet ved spild af gylle, ajle, ensilagesaft, møddingsvand, olie, benzin eller kemikalier. Opdages der forurening, der ikke er opstået akut, skal kommunens miljøafdeling kontaktes telefonisk i åbningstiden (tlf. 72 53 21 40). Ved tvivlstilfælde skal virksomheden kontakte alarmcentralen på tlf. 112.

Retsbeskyttelse

Vilkårene i denne godkendelse er omfattet af 8 års retsbeskyttelse, jf. § 40 i husdyrloven. Det betyder, at det som hovedregel ikke vil være muligt at stille nye krav til virksomheden inden for de første 8 år efter meddelelse af godkendelsen.

Klagevejledning

Denne afgørelse kan påklages til Miljø- og Fødevarerklagenævnet. Klageberettigede er ansøger, enhver med en individuel, væsentlig interesse i sagen samt forskellige myndigheder, foreninger og organisationer (jf. kapitel 7 i husdyrloven).

Hvis du ønsker at klage over denne afgørelse, kan du klage til Miljø- og Fødevarerklagenævnet. Du klager via Klageportalen, som du finder et link til på forsiden af www.nmkn.dk. Klageportalen ligger på www.borger.dk og www.virk.dk. Her logger du på, ligesom du plejer, typisk med NEM-ID. Klagen sendes gennem Klageportalen til den myndighed, der har truffet afgørelsen. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for myndigheden i Klageportalen.

Når du klager, skal du betale et gebyr. Gebyret er på ca. 900 kr. for privatpersoner og ca. 1800 kr. for virksomheder og organisationer. Du betaler gebyret med betalingskort i Klageportalen. Gebyret tilbagebetales, hvis klageren får helt eller delvis medhold i klagen og i visse andre tilfælde. For mere information, se Miljø- og Fødevareklagenævnets hjemmeside, www.nmkn.dk.

Miljø- og Fødevareklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om Klageportalen, hvis der ikke er særlige grunde til det. Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning til Faaborg-Midtfyn Kommune. Vi videresender herefter anmodningen til Miljø- og Fødevareklagenævnet, som afgør, om din anmodning kan imødekommes.

Klagen skal være indgivet senest 4 uger efter, at afgørelsen er blevet offentligt annonceret.

Vi giver ansøger besked, hvis afgørelsen påklages. Senest tre uger efter klagefristens udløb videresender vi klagen til behandling i Miljø- og Fødevareklagenævnet sammen med vore bemærkninger til sagen og klagepunkterne. Vore bemærkninger sendes også til klagesagens parter.

En klage har som udgangspunkt ikke opsættende virkning. Hvis afgørelsen udnyttes i klageperioden, eller mens en eventuel klage behandles af Miljø- og Fødevareklagenævnet, sker dette på ansøgers egen regning og risiko.

Hvis afgørelsen ønskes prøvet ved domstolene, skal søgsmål være anlagt senest 6 måneder efter, afgørelsen har været offentligt annonceret.

Modtagere af kopi af afgørelsen

- Carsten Pedersen, Hornelandevej 98A, 5600 Faaborg (carsten@bluhm-pedersen.dk)
- Centrovic / Jan B. Olsen (jbo@centrovic.dk)
- Sundhedsstyrelsen (syd@sst.dk)
- Danmarks Fiskeriforening (mail@dkfisk.dk)
- Ferskvandsfiskeriforeningen af Danmark (nb@ferskvandsfiskeriforeningen.dk)
- Forbrugerrådet (fbr@fbr.dk)
- Danmarks Naturfredningsforening (dnfaaborg-midtfyn-sager@dn.dk)
- Danmarks Naturfredningsforening Faaborg-Midtfyn (faaborg-midtfyn@dn.dk)
- Danmarks Sportsfiskerforbund (post@sportsfiskerforbundet.dk)
- Danmarks Sportsfiskerforbund, Miljøkoordinator Frode Thorhauge (frodethorhauge@stofanet.dk)
- Dansk Ornitologisk Forening (natur@dof.dk)
- Det Økologiske Råd (husdyr@ecocouncil.dk)

Miljøteknisk beskrivelse og vurdering

Denne miljøgodkendelse er opdelt i to hovedafsnit. Første del udgøres af selve godkendelsen med de vilkår, Faaborg-Midtfyn Kommune stiller vedrørende indretning og drift af virksomheden. Anden del er den miljøtekniske beskrivelse og vurdering. Her er ejendommen beskrevet nærmere, og der er redegjort for den påvirkning, virksomheden forventes at have på omgivelserne. Desuden er der redegjort for, om husdyrbruget lever op til husdyrlovens¹ krav om anvendelse af bedste tilgængelige teknik.

Den miljøtekniske beskrivelse og vurdering danner grundlag for de vilkår for virksomhedens indretning og drift, der meddeles i godkendelsen. Vilkårene skal medvirke til at sikre,

- at indretning og drift af husdyrbruget sker i overensstemmelse med ansøgningsmaterialet og den miljøtekniske beskrivelse og vurdering
- at yderligere miljøkrav, fastsat på grundlag af kommunens vurdering, overholdes
- at risikoen for, at der forekommer forurening eller gener ud over de forventede ifølge miljøvurderingen, nedsættes.

Udgangspunktet for den miljøtekniske beskrivelse og vurdering, og dermed godkendelsen, er den ansøgning om miljøgodkendelse, der er indsendt gennem Miljøstyrelsens it-ansøgningssystem, www.husdyrgodkendelse.dk, samt øvrige oplysninger indsendt eller givet af ansøger eller ansøgers konsulent.

1. Resumé og samlet vurdering

1.1 Ansøgning om miljøgodkendelse

Carsten Pedersen, Hornelandevej 98A, 5600 Faaborg, har søgt om miljøgodkendelse af husdyrbruget på Hornelandevej 107, 5600 Faaborg. Der er søgt om en udvidelse af dyreholdet. Der opføres ikke nye bygninger i forbindelse med godkendelsen.

Ansøgningen om miljøgodkendelse er indsendt til Faaborg-Midtfyn Kommune gennem Miljøstyrelsens it-ansøgningssystem, www.husdyrgodkendelse.dk, første gang den 20. juni 2017. Ansøgningen har skemanummer 100209 i it-ansøgningssystemet. Faaborg-Midtfyn Kommune har afgjort sagen på baggrund af den sidst indsendte version af ansøgningen, version 1 af 20. juni 2017.

It-ansøgningssystemet har foretaget en række beregninger af miljøpåvirkningerne fra husdyrbrugets anlæg. Disse beregninger har sammen med ansøgningens øvrige oplysninger udgjort grundlaget for kommunens miljøvurdering og afgørelse.

1.2 Ikke-teknisk resumé

Carsten Pedersen har søgt om at udvide svineproduktionen på Hornelandevej 107 fra 400 søer og en årlig produktion på 13.050 smågrise og 195 slagtesvin til 480 søer og en årlig produktion på 16.000 smågrise og 1.800 slagtesvin. Der opføres ikke nye bygninger, men en staldbygning, der ikke har været brugt nogle år, tages i brug igen.

Lugtemissionen fra husdyrbruget stiger på grund af det øgede dyrehold. Geneafstanden i forhold til enkeltboliger uden landbrugspligt bliver 145 m efter udvidelsen, mens den reelle afstand (vægtet gennemsnitsafstand) fra staldd centrum til nærmeste nabo er 238 m. Heller ikke boliger i samlet bebyggelse eller byzone bliver påvirket med lugt over genekriteriet.

Antallet af transporter til/fra husdyrbruget vil stige som følge af udvidelsen. Det vil primært dreje sig om ekstra gylletransporter. Samlet set stiger antallet af transporter med lastbil og traktor med ca. 150 pr. år.

---

¹ Bekendtgørelse nr. 442 af 13. maj 2016 af lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug (husdyrloven).

Udvidelsen af dyreholdet medfører, at ammoniaktabet fra husdyrbruget stiger med ca. 57 %, hvilket giver en øget påvirkning af næringsstoffølsomme naturområder i nærheden af husdyrbruget. Merpåvirkningen er beregnet til at være så lille, at den ikke forventes at give tilstandsændringer af naturområderne.

Staldene er indrettet med delvis spaltegulv, og den største gyllebeholder er forsynet med teltoverdækning. Dette er tilstrækkeligt til, at kravene om anvendelse af den bedste tilgængelige teknologi er opfyldt.

Faaborg-Midtfyn Kommune har vurderet, at der kan meddeles miljøgodkendelse til husdyrbruget på Hornelandevej 107. Kommunen vurderer, at når godkendelsens vilkår overholdes,

- har ansøger truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik.
- kan indretning og drift af husdyrbruget, ske i overensstemmelse med gældende regler og uden væsentlig påvirkning af miljøet, som dette er defineret i husdyrloven.
- forringer projektet ikke bevaringsstatus for Natura 2000-områder eller skader levesteder for arter optaget på Habitatdirektivets bilag IV.
- kan husdyrbruget i øvrigt drives på stedet uden at påvirke omgivelserne på en måde, som er uforenelig med hensynet til omgivelserne.

1.3 Offentlighed

I forbindelse med sagen er der foretaget partshøring af naboer.

29. august 2017: Orienterings-/høringsbrev udsendt med en frist på tre uger til at komme med kommentarer. Vi modtog ikke kommentarer i den forbindelse.

29. august 2017: Udkast til afgørelse sendt i høring hos ansøger. Ansøgers konsulent sendte i den forbindelse enkelte bemærkninger, der er blevet indarbejdet i den endelige afgørelse.

2. Grundforhold

2.1 Ansøger og ejerforhold

Oplysninger om ansøger og ejerforhold er her vurderet med henblik på at sikre, at ansvaret for, at virksomheden indrettes og drives i overensstemmelse med den meddelte godkendelse, er rettet mod den korrekte juridiske enhed. Dette er den person eller virksomhed, der er ansvarlig for driften af husdyrbruget.

Miljøgodkendelsen er meddelt til CVR-nr. 19047083, Blågården v/Carsten Pedersen, Hornelandevej 98A, 5600 Faaborg.

Ejer af ejendommen ifølge BBR: Carsten Sten Bluhm Pedersen

Ejer af dyreholdet ifølge CHR: Blågården v/Carsten Pedersen

Virksomhedens navn og adresse ifølge CVR: Blågården v/Carsten Pedersen, Hornelandevej 98A, 5600 Faaborg

Faaborg-Midtfyn Kommune vurderer ud fra ovenstående oplysninger, at miljøgodkendelsen er rettet mod den korrekte juridiske person.

Miljøgodkendelsen følger ejendommen ved ejerskifte.

2.2 Godkendelsespligt og godkendelsens omfang

Husdyrbrug med over 75 dyreenheder må ikke etableres, udvides eller ændres, før der er meddelt godkendelse heraf efter § 11 eller § 12 i husdyrloven, jf. § 3 i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen². Første gang der meddeles godkendelse efter husdyrlovens § 11 eller § 12, skal godkendelsen omfatte hele anlægget, jf. husdyrlovens § 103.

---

² Bekendtgørelse nr. 211 af 28. februar 2017 om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug (husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen).

I denne sag kræves miljøgodkendelse, da dyreholdet udvides.

Husdyrbruget skal godkendes efter husdyrlovens § 11, stk. 1, idet der er tale om en godkendelsespligtig ændring af et eksisterende husdyrbrug over 75 og under 250 dyreenheder, der ikke tidligere er godkendt efter husdyrloven.

Hvis der i bedriften indgår flere ejendomme med tilhørende anlæg, og er den aktuelle ejendoms anlæg teknisk eller forureningsmæssigt forbundet med en anden ejendoms anlæg, skal de pågældende anlæg godkendes samlet, jf. husdyrlovens § 13.

Faaborg-Midtfyn Kommune vurderer, at ejendommens husdyrproduktionsanlæg ikke har nogen teknisk og forureningsmæssig sammenhæng med andre ejendommers anlæg. Denne godkendelse skal derfor kun omfatte anlæggene på ejendommen Hornelandevej 107. Vurderingen er foretaget på baggrund af et notat fra Skov- og Naturstyrelsen om anlægsbegrebet³.

2.3 Udnyttelsesfrist

Kommunen skal fastsætte en frist for udnyttelse af godkendelsen. Fristen bør normalt ikke sættes til senere end to år fra godkendelsesdatoen, og omfatter godkendelsen planlagte udvidelser eller ændringer, bør fristen for at udnytte denne del af godkendelsen ikke overstige fem år fra godkendelsesdatoen, jf. husdyrlovens § 33.

I denne sag gives en frist på to år til at udnytte godkendelsen, da der ikke er særlige grunde til at give en længere udnyttelsesfrist end de to år, der normalt skal gives ifølge husdyrloven.

Hvis godkendelsen, efter at være taget i brug, ikke har været helt eller delvist udnyttet i tre på hinanden følgende år, bortfalder den del af godkendelsen, der ikke har været udnyttet i de seneste tre år (jf. husdyrlovens § 33, stk. 3).

OBS: Denne godkendelse er meddelt efter den husdyrlovgivning, der var gældende indtil 31. juli 2017. Den bekendtgørelse om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug, der trådte i kraft 1. august 2017 (bekendtgørelse nr. 916 af 23. juni 2017), ændrer udnyttelsesfristen for allerede meddelte godkendelser, der ikke er bortfaldet inden 1. august 2017. Ifølge bekendtgørelsens § 48, stk. 1, bortfalder disse godkendelser først, hvis de ikke er udnyttet inden seks år efter, at de er meddelt. En godkendelse anses for udnyttet, når byggeriet er afsluttet, eller (hvis der ikke bygges nyt) når det, der er truffet afgørelse om, faktisk er gennemført.

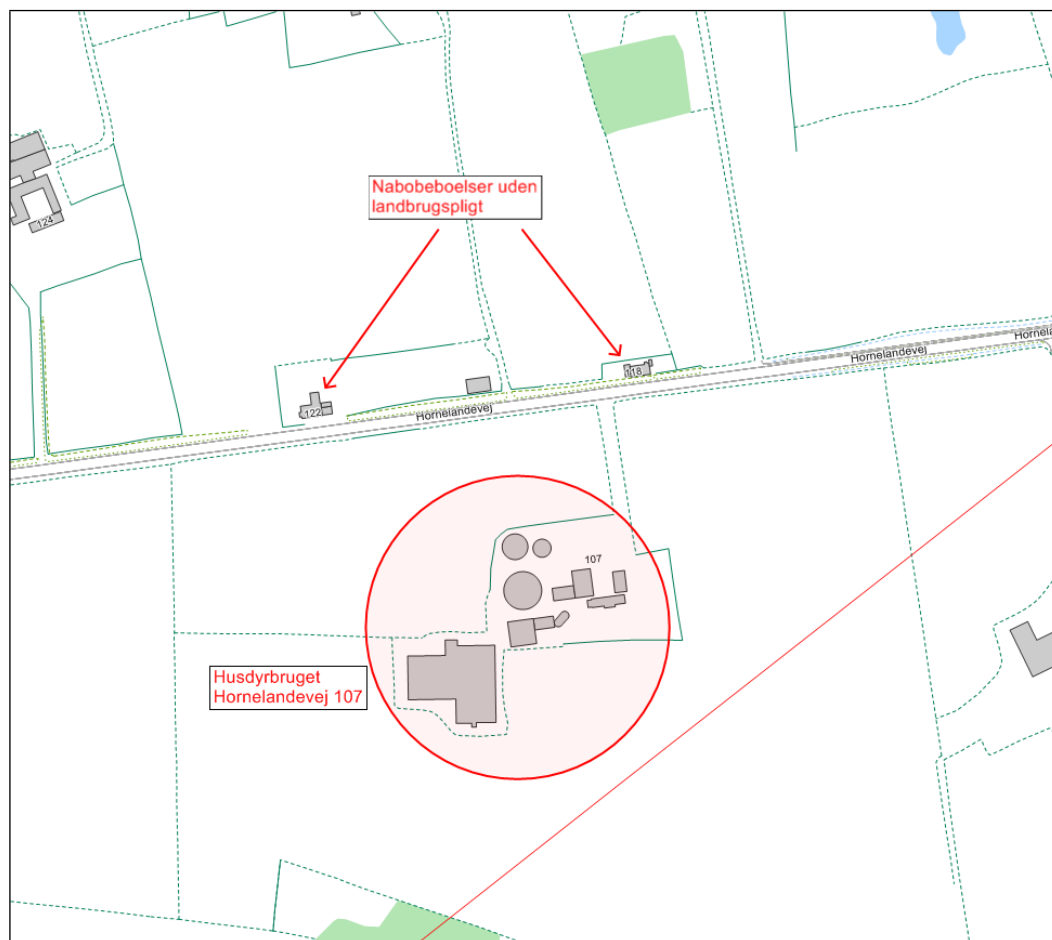
3. Husdyrbrugets beliggenhed og planmæssige forhold

3.1 Bygge- og beskyttelseslinjer, afstandskrav m.v.

Husdyrbruget på Hornelandevej 107 er placeret i landzone ca. 1 km øst for Bøjden. Husdyrbrugets beliggenhed i forhold til de nærmeste naboer fremgår af figur 3.1, og de korteste afstande fra staldanlæg til omkringboende m.v. er angivet i tabel 3.1.

---

³ Miljø- og Energiministeriets og Fødevareministeriets redegørelse for begrebet anlæg/projekt i relation til VVM-reglerne, planlovens regler om landzonetilladelse og IPPC-direktivet for så vidt angår husdyrproduktion. Skov- og Naturstyrelsen, 12. april 1999.

Figur 3.1. Oversigtskort over husdyrbrugets beliggenhed i forhold til de nærmeste naboer.

Tabel 3.1. Korteste afstand fra staldanlæg til nabobeboelse/byzone.

Type af beboelse / zone	Afstand
Nærmeste nabobeboelse (Hornelandevej 118 (uden landbrugspligt))	ca. 156 m
Samlet bebyggelse ^a eller nærmeste område lokalplanlagt til blandt andet offentlige formål f.eks. institutioner (Sportsplads i Horne)	ca. 1.350 m
Byzone/sommerhusområde (sommerhusområde Hesseløje-Fruerlund)	ca. 765 m

^a Samlet bebyggelse: En beboelsesbygning ligger i samlet bebyggelse, hvis der inden for en afstand af 200 m fra beboelsesbygningen ligger mere end 6 andre beboelsesbygninger på hver sin samlede faste ejendom, jf. § 2 i lov om udstykning og anden registrering i matriklen. Beboelsesbygninger på ejendomme med landbrugspligt efter landbrugslovens regler samt beboelsesbygninger, der ejes af driftsherren, medregnes ikke.

Der ligger to boliger inden for 300 m fra husdyrbrugets anlæg, begge uden landbrugspligt.

Ejendommen ligger ikke inden for byggelinjer omkring skove, søer, åer, kyster, kirker og fortidsminder.

Jf. § 6 i husdyrloven må der ikke ske ændringer af eksisterende husdyrbrug, der medfører forøget forurening, i en afstand mindre end 50 m fra en nabobeboelse, byzone m.v. Alle eksisterende stalde og gødningsopbevaringsanlæg ligger mindst 50 m fra nærmeste nabobeboelser m.v.

Nye stalde o.l. samt nye gødnings- og ensilageopbevaringsanlæg skal overholde en række generelle afstandskrav (jf. § 8 i husdyrloven). Idet der ikke opføres nye anlæg i forbindelse med godkendelsen, er der ikke vurderet i forhold til disse.

3.2 Landskabelige hensyn

Det er en del af formålet med husdyrloven at bevare værdifulde bebyggelser, kultur- og bymiljøer og landskaber, samt at de åbne kyster fortsat skal udgøre en væsentlig natur- og landskabsressource, jf. husdyrlovens § 1. I henhold til husdyrlovens § 23 skal kommunen varetage hensynet til de landskabelige værdier og kan på denne baggrund fastsætte yderligere vilkår efter § 29.

Da der ikke bygges nyt i forbindelse med miljøgodkendelsen, er der ikke foretages en nærmere vurdering af de landskabelige forhold.

4. Husdyrbrugets anlæg

4.1 Produktion

Der ønskes en udvidelse af svineproduktionen på Hornelandevej 107, således at der fremover vil være 480 årssøer med grise til fravæning samt en årlig produktion på 16.000 smågrise (7,0-32 kg) og 1.800 slagtesvin (32-115 kg). Det samlede dyrehold ændres fra 153,1 til 238,6 dyreenheder. Fordelingen på dyretyper i nudrift og ansøgt drift fremgår af tabel 4.1.

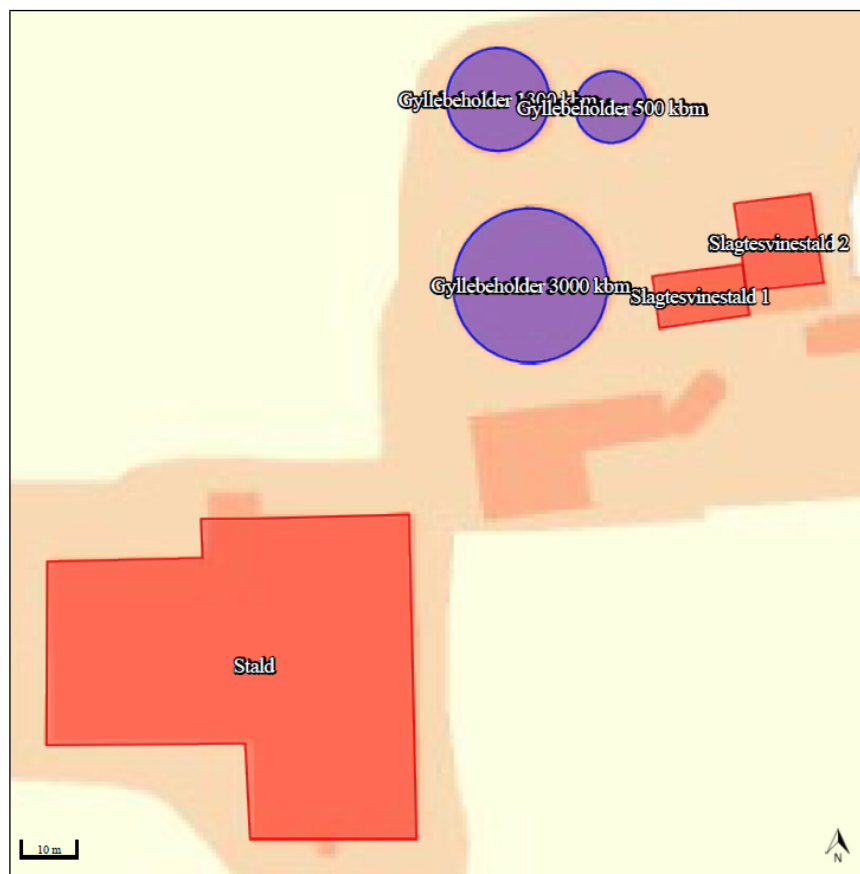
Tabel 4.1. Oversigt over dyrehold i nudrift og ansøgt drift.

Dyretype	Nudrift			Ansøgt drift		
	Antal pr. år	Stipladser	Dyreenheder	Antal pr. år	Stipladser	Dyreenheder
Årssøer, drægtige	400	280	63,3	480	354	76,0
Årssøer, færende	400	120	27,1	480	126	32,6
Smågrise (nudrift 7-30 kg, ansøgt 7-32 kg)	13.050	2.007	58,2	16.000	2.400	77,5
Slagtesvin (nudrift 30-100 kg, ansøgt 32-115 kg)	195	48	4,5	1.800	450	52,5
I alt			153,1			238,6

4.2 Indretning

En oversigt over husdyrbrugets bygninger og andre anlæg fremgår af figur 4.1. I tabel 4.2 er de enkelte staldafsnit gennemgået nærmere, hvad angår staldindretning, miljøteknologi og dyrehold i hhv. nudrift og ansøgt drift.

Der opføres ikke nye bygninger i forbindelse med godkendelsen, men en staldbygning, hvor der i en periode ikke har været dyrehold, tages i brug igen som slagtesvinestald.

Figur 4.1. Oversigtskort over husdyrbrugets anlæg.

Tablet 4.2. Ansøgers oplysninger om staldindretning og sammensætning af dyreholdet i nudrift og ansøgt drift. Staldbetegnelser henviser til figur 4.1.

Stald	Staldtype	Dyretype	Dyr (stipladser)		Dyreenheder Før / efter
			Nudrift	Ansøgt	
Stald	Toklimastald, delvis spaltegulv	Smågrise, producerede dyr ^a	13.050 (2.007)	16.000 (2.400)	58,2 / 77,5
	Delvis spaltegulv, 25-49 % fast gulv	Slagtesvin, producerede dyr ^b	195 (48)	200 (50)	4,5 / 5,8
	Farestald. Kassestier, delvis spaltegulv	Søer, årsdyr	400 (120)	480 (126)	27,1 / 32,6
	Løbe- og drægtighedsstald. Løsgående, delvis spaltegulv	Søer, årsdyr	400 (280)	480 (354)	63,3 / 76,0
Slagtesvinestald 1	Delvis spaltegulv, 50-75 % fast gulv	Slagtesvin, producerede dyr ^b	0	800 (200)	0 / 23,4
Slagtesvinestald 2	Delvis spaltegulv, 25-49 % fast gulv	Slagtesvin, producerede dyr ^b	0	800 (200)	0 / 23,4
Dyreenheder i alt					153,1 / 328,8

^a Vægtinterval, smågrise: Nudrift 7-30 kg, ansøgt 7-32 kg.

^b Vægtinterval, slagtesvin: Nudrift 30-100 kg, ansøgt 32-115 kg.

4.3 Drift af husdyrbrugets anlæg

I dette afsnit gennemgås ansøgningsmaterialets oplysninger vedr. drift af husdyrbrugets anlæg. Faaborg-Midtfyn Kommunes vurderinger vedrørende forurening, gener og bedste tilgængelige teknik i forhold til de enkelte punkter er foretaget i afsnittene "Forurening og gener fra husdyrbrugets anlæg" og "Bedste tilgængelige teknik (BAT)".

Ventilation

Ansøgers redegørelse:

"Staldene har mekanisk ventilation."

Rengøring

Ansøgers redegørelse:

"Staldene iblødsættes, højtryksrensnes og udtørres når der er plads til det mellem to hold grise. Der desinficeres med et oxiderende middel."

Foder

Ansøgers redegørelse:

"Der anvendes fasefodring og fytasetilsætning til foderet. Jf. afsnit 5.2.1 i EU's BREF-note er det BAT."

Energiforbrug

Ansøgers redegørelse:

"Energiforbrug	Før	Efter
• El	150.000 kWh	200.000 kWh
• Gas (drift)	19.000 m ³	20.000 m ³

Der er gasfyr til opvarmning af stalde.

Energibesparende foranstaltninger

De væsentligste strømforbrugende aktiviteter er i forbindelse med ventilation, foderanlæg, pumprning af gylle og belysning.

Staldene har mekanisk ventilation.

Al ventilation bliver styret af et automatisk temperaturreguleret styringssystem, som sikrer, at ventilationen kører optimalt, både med hensyn til temperatur i staldene og el-forbruget. Dette er defineret som BAT i EU referencedokumentet pkt. 5.2.4. Ventilatorer og skorsten i alle staldafsnit vil blive rengjort regelmæssigt for støv og snavs, der ellers yder luftmodstand og forsøger strømforbruget. Dette er også defineret som BAT i EU referencedokumentet, pkt. 5.2.4.

Med henblik på at bruge mindst energi efterses og justeres ventilation, fodringsanlæg og gyllepumper regelmæssigt. Programmer til reparation og vedligeholdelse, der sikrer at udstyr er i god teknisk stand er defineret som BAT i EU referencedokumentet pkt. 4.1.6.

Gennem den daglige drift vil der være fokus på at lokalisere eventuelle opståede fejl samt vurdere på muligheden for at reducere forbruget. Der følges op på eventuelle afvigelser gennem aflæsning af separat måler hvert kvartal. Dette er defineret som BAT i EU referencedokumentet pkt. 4.1.4."

Vandforbrug

Ansøgers redegørelse:

"Ejendommen får vand fra alment vandforsyningsanlæg.

	Før	Efter
Vandforbrug:	5.500 m ³	8.000 m ³

De vandforbrugende aktiviteter er til drikkevand og vask af stalde.

Stalden bliver rengjort med højtryksrensere, og ved vask af stalden anvendes forudgående iblødsætning. Begge dele sparer vand. Rengøring af stalde er defineret som BAT i EU referencedokumentet pkt. 5.2.3.

Ved dagligt tilsyn observeres eventuelle hændelser, der forårsager vandspil. Lækager identificeres og små reparationer udføres hurtigst muligt. Service tilkaldes, hvis der er behov. Dette er defineret som BAT i EU referencedokumentet pkt. 5.2.3.

Gennem den daglige drift vil der være fokus på lokalisere eventuelle opståede fejl, samt vurdere på muligheden for at reducere forbruget. Der følges op på eventuelle afvigelser gennem aflæsning på separat måler månedligt. Dette er defineret som BAT i EU referencedokument, pkt. 5.2.3.”

Spildevand og overfladevand

Ansøgers redegørelse:

”Spildevand i form af rengøringsvand fra vask af stier, inventar m.v. opsamles i gyllekanaler. Mængden af spildevand indgår ved beregningen af anlæggets opbevaringskapacitet.

Vand fra tagflader m.m. ledes bort via rørledninger til dræn.”

Det kræver en udledningstilladelse efter miljøbeskyttelseslovens⁴ § 28 at udlede tagvand dræn/vandløb. Der opføres ikke nye bygninger i forbindelse med godkendelsen, og der er derfor ikke behov for en udledningstilladelse.

Sprøjteudstyr

Ansøgers redegørelse:

”Der er ingen pesticider på ejendommen.”

Døde dyr

Ansøgers redegørelse:

”Døde dyr opbevares i henhold til bestemmelserne i Bekendtgørelse om opbevaring m.m. af døde produktionsdyr (BEK nr. 558 af 01/06/2011). Døde dyr afhentes af DAKA indenfor 1 døgn oftest 2 gange ugentligt.”

Håndtering af døde dyr på ejendommen er omfattet af reglerne i bekendtgørelse om opbevaring m.m. af døde produktionsdyr⁵, og det forudsættes, at disse regler bliver fulgt. Reglerne sigter primært mod at undgå smitterisiko fra døde dyr gennem krav vedr. placering og indretning af afhentningspladser. Faaborg-Midtfyn Kommune vurderer, at der herudover skal stilles vilkår om, at opbevaring af døde dyr ikke må give anledning til væsentlige gener for naboer og forbipasserende.

Affald

Ansøgers redegørelse:

”Brændbart affald (plastic, sække o. lign.) bortskaffes til genbrugsplads.”

Olie- og kemikalieaffald

Ansøgers redegørelse:

”Der er ingen oplag af olie og kemikalier.”

Erhvervsaffald fra virksomheden skal håndteres i overensstemmelse med Faaborg-Midtfyn Kommunes erhvervsaffaldsregulativ. Erhvervsaffaldsregulativet stiller vilkår vedrørende sortering og genanvendelse af affald med henblik på at sikre en miljømæssigt forsvarlig bortskaffelse med størst mulig ressourceudnyttelse.

Det forudsættes, at virksomheden lever op til vilkårene i erhvervsaffaldsregulativet, og Faaborg-Midtfyn Kommune vurderer på denne baggrund, at det ikke er påkrævet at stille skærpede vilkår vedrørende håndtering af ejendommens affald.

4.4 Gødningsproduktion og -opbevaring

Husdyrbrugets opbevaringsanlæg til husdyrgødning udgøres af tre gyllebeholdere på hhv. 3.000, 1.300 og 500 m³. Den største beholder er forsynet med teltoverdækning.

I tabel 4.3 er der lavet en opgørelse over den årlige produktion af husdyrgødning inkl. regnvand og vaskevand.

⁴ Bekendtgørelse nr. 1317 af 19. november 2015 af lov om miljøbeskyttelse (miljøbeskyttelsesloven)

⁵ Bekendtgørelse nr. 558 af 1. juni 2011 om opbevaring m.m. af døde produktionsdyr.

Tabel 4.3. Opgørelse af opbevaringsbehov og opbevaringskapacitet, baseret på normtal 2017 for produktion af husdyrgødning⁶. Drikkevandsspild, vaskevand og regn direkte i gyllebeholdere er medregnet i normtallene, mens regnvand fra øvrige befæstede arealer skal lægges oven i.

Dyretype	Staldtype	Antal	Gylle m ³ /år/dyr	Gylle m ³ /år i alt
Smågrise	Delvis spaltegulv	16.000	0,132 * 1,033	2.182
Slagtesvin	Delvis spaltegulv	1.800	0,53 * 1,051	1.002
Årssøer, løbe/drægt.st.	Løsgående, delvis spaltegulv	480	3,96	1.901
Årssøer, farestald	Kassestier, delvis spaltegulv	480	1,68	806
Gødningsproduktion i alt				5.891
Fradrag for overdækning af gyllebeholder (ca. 707 m ² x 0,4 m ³ /m ²):				-283
Gødningsproduktion inkl. overfladevand, pr. år i alt				5.608
Opbevaringskapacitet til rådighed (gyllebeholdere 3.000+1.300+500 m ³)				4.800
Antal måneders opbevaringskapacitet				10,3

I henhold til § 9 i husdyrgødningsbekendtgørelsen⁷ skal husdyrbrug råde over opbevaringsanlæg for husdyrgødning med en kapacitet, der er tilstrækkelig til, at udbringningen kan ske i overensstemmelse med reglerne om udbringningstidspunkter m.v. Den tilstrækkelige opbevaringskapacitet vil normalt svare til mindst 9 måneders tilførsel.

Faaborg-Midtfyn Kommune vurderer i den aktuelle sag, at virksomheden skal råde over mindst 9 måneders opbevaringskapacitet for husdyrgødning for at leve op til husdyrgødningsbekendtgørelsens regler. Kommunen vurderer i denne sag, at der er tilstrækkelig opbevaringskapacitet på ejendommen, jf. tabel 4.3.

5. Forurening og gener fra husdyrbrugets anlæg

5.1 Påvirkning af naturområder med ammoniak

Fra husdyrbrugets anlæg sker der en belastning af naturområder, især nær husdyrbruget, med luftbåren ammoniak.

Luftbåren ammoniak kan påvirke naturområder, der er beskyttet på forskellig vis. Nogle af de vigtigste naturområder er udpeget som habitatområder, der er særligt beskyttede gennem habitatdirektivet⁸. En del naturområder uden for habitatområderne kan indeholde naturtyper, der er særligt prioriteret af EU og opført på Habitatdirektivets bilag I. Desuden kan der være tale om levesteder for arter, der er opført på Habitatdirektivets bilag IV. De pågældende naturtyper og arter vil typisk være koncentreret til de naturområder, der har den højeste målsætning (A- eller B-målsatte) i Kommuneplan 2013 for Faaborg-Midtfyn Kommune.

Retsgrundlag

Husdyrlovens beskyttelsesniveau for ammoniak fremgår af husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens bilag 3, punkt A. Beskyttelsesniveauet består af to elementer:

- 1) Et generelt ammoniakreduktionskrav, hvis nybyggede og renoverede staldanlæg eller nye produktioner indgår i godkendelsen. Kravet er som udgangspunkt på 30 %, men kan være lavere afhængigt af ansøgningstidspunkt, staldsystem og dyretype.
- 2) Krav vedrørende maksimal påvirkning af naturområder. Dette beskyttelsesniveau er opsummeret i tabel 5.1.

⁶ <http://anis.au.dk/forskning/sektioner/husdyrernaering-og-fysiologi/normtal/>

⁷ Bekendtgørelse nr. 1324 af 15. november 2016 om erhvervsmæssigt dyrehold, husdyrgødning, ensilage m.v. (husdyrgødningsbekendtgørelsen).

⁸ EF-direktiv nr. 92/43/EØF af 21. maj 1992 om bevaring af naturtyper samt vilde dyr og planter (habitatdirektivet).

Table 5.1. Husdyrlovens krav vedrørende påvirkning af naturområder med ammoniak. De præcise krav fremgår af husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens bilag 3, punkt A.

Kategori	Naturtype	Husdyrlovens beskyttelsesniveau
1	Nærmere bestemte ammoniakfølsomme naturtyper inden for Natura 2000-områder	Maksimal totaldeposition afhænger af antallet af andre husdyrbrug i nærheden ^a : 0,2 kg N/ha/år ved > 1 husdyrbrug. 0,4 kg N/ha/år ved 1 husdyrbrug. 0,7 kg N/ha/år ved 0 husdyrbrug.
2	Overdrev større end 2,5 ha (samt højmoser, lobeliesøer og heder over 10 ha)	Maksimal totaldeposition 1,0 kg N/ha/år.
3	Heder, moser, overdrev og ammoniakfølsomme skove, der ikke er omfattet af kat. 1 og 2	Maksimal merdeposition 1,0 kg N/ha/år. Kommunen kan tillade en større merdeposition, men kan ikke stille krav om en mindre merdeposition end 1,0 kg N/ha/år.

^a Antal husdyrbrug i nærheden opgøres således: Antal > 15 DE inden for 200 m + antal > 45 DE inden for 200-300 m + antal > 75 DE inden for 300-500 m + antal > 150 DE inden for 500-1.000 m + antal > 500 DE, som påvirker med mere end 0,3 kg N/ha/år. Afstanden måles i forhold til det mest kritiske naturpunkt.

I forbindelse med tilladelser og godkendelser skal kommunen desuden foretage en vurdering i forhold til habitatbekendtgørelsen⁹. I henhold til habitatbekendtgørelsen kan der ikke gives tilladelse til et projekt, hvis projektet i sig selv eller sammen med andre projekter kan skade et Natura 2000-område (jf. § 7), eller det kan beskadige levesteder for dyre- eller plantearter, der er optaget på habitatdirektivets bilag IV (jf. § 11).

De fleste søer, heder, moser, enge og overdrev er omfattet af § 3 i naturbeskyttelsesloven. Dette betyder, at der ikke må foretages ændringer i tilstanden af disse naturområder. En væsentligt øget tilførsel af ammoniak kan medføre tilstandsændringer af sårbare naturområder.

Ifølge Miljøstyrelsen vil en merbelastning på mindre end 1 kg ammoniak pr. hektar pr. år ikke kunne medføre en tilstandsændring af et konkret § 3-område. Miljøstyrelsen anfører, at en merbelastning af denne størrelse er så lav, at det ikke er muligt biologisk at påvise, at det ansøgte har nogen effekt på området.

I Kommuneplan 2013 for Faaborg-Midtfyn Kommune er der opstillet målsætninger for størsteparten af kommunens § 3-beskyttede moser, ferske enge, overdrev og strandenge. Retningslinjerne i henhold til Kommuneplan 2013 er, at der, med henblik på at bevare de biologiske bevaringsinteresser i det åbne land, ikke må meddeles tilladelser til aktiviteter, der gennem forurening kan påvirke naturområder i et omfang, som kan hindre opfyldelsen af de fastlagte naturkvalitetsmål. Retningslinjerne er fastsat i medfør af planlovens § 11a, stk. 1, nr. 13.

Naturkvalitetsmålene (se tabel 5.2) er fastsat på baggrund af områdernes aktuelle naturindhold, områdernes størrelse og struktur, oplysninger om tidligere naturværdier, potentiale for genopretning samt den aktuelle eller potentielle landskabsøkologiske betydning som en del af større sammenhængende naturområde eller forbindelsesområde.

Table 5.2. Definition af målsætningskategorier for naturområder, der er målsat i Kommuneplan 2013 for Faaborg-Midtfyn Kommune.

A	Områder af international eller national betydning	Områderne skal være egnede som levested og spredningskilde for betydende bestande af naturtypernes karakteristiske dyre- og plantearter, herunder meget sjældne arter internationalt, nationalt eller regionalt set.
B	Områder af national eller regional betydning	Områderne skal være egnede som levested og spredningskilde for naturtypernes karakteristiske dyre- og plantearter, herunder sjældne arter i Danmark og på Fyn med øer.
C	Områder af regional betydning	Områderne skal være egnede som levested og spredningskorridor for naturtypernes karakteristiske og mere almindelige dyre- og plantearter.
D	Områder af regional eller lokal betydning	Områderne skal være egnede som spredningskorridor i landskabet eller blot være levested for visse af naturtypernes almindelige dyre- og plantearter.

⁹ Bekendtgørelse om udpegnings og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter (habitatbekendtgørelsen). Bek. nr. 926 af 27. juni 2016.

Ammoniaktab fra husdyrbruget

Ifølge beregningerne i Miljøstyrelsens it-ansøgningssystem vil der være følgende ammoniaktab fra anlægget (stalde samt opbevaringsanlæg til husdyrgødning) i ansøgt drift: 2.584 kg kvælstof/år.

Ifølge beregningerne i it-ansøgningssystemet er ammoniaktabet i nudriften ca. 1.647 kg kvælstof/år, og der vil dermed være en stigning i ammoniaktabet på 937 kg kvælstof/år.

Naturområder nær husdyrbruget

Nedenfor er gennemgået de ammoniakfølsomme naturområder, der ligger i nærheden af husdyrbrugets anlæg. Naturområderne er opdelt på kategori 1, 2 og 3, jf. tabel 5.1.

Kategori 1-natur (ammoniakfølsomme naturtyper inden for Natura 2000-områder)

Nærmeste Natura 2000-område er habitatområdet "Bøjden Nor". Husdyrbruget ligger ca. 2 km fra den nærmeste del af habitatområdet.

Kategori 2-natur (større overdrevsområder m.m.)

Nærmeste naturområde omfattet af kategori 2 ligger inden for habitatområdet Bøjden Nor mere end 2 km fra husdyrbruget.

Kategori 3-natur (øvrige heder, moser og overdrev samt ammoniakfølsomme skove¹⁰)

Relevante kategori 3-naturområder er beskrevet i tabel 5.3.

Tabel 5.3. Oversigt over naturpunkter, hvor der er foretaget en beregning af ammoniakdepositionen fra husdyrbruget. Afstand er den korteste afstand fra stald/opbevaringsanlæg til naturområdet.

Kategori	Beskrivelse af naturområde	Afstand / retning	Merdeposition	Totaldeposition
1	Habitatområdet Bøjden Nor	1.969 m V	0,0 kg N/ha/år	0,0 kg N/ha/år
3	D-målsat mose	148 m S	0,4 kg N/ha/år	1,3 kg N/ha/år

Faaborg-Midtfyn Kommunes vurdering

Husdyrlovens generelle ammoniakreduktionskrav

Ifølge beregningerne i Miljøstyrelsens it-ansøgningssystem er husdyrlovens reduktionskrav overholdt. Ammoniaktabet er reduceret med 231 kg kvælstof/år mere end, hvad der er nødvendigt for at opfylde kravet.

Kategori 1-, 2- og 3-naturområder

Faaborg-Midtfyn Kommune vurderer, at ammoniakdeposition i kategori 1-, 2- og 3-natur er lavere end grænseværdierne (jf. tabel 5.1 og 5.3), og at husdyrbruget dermed ikke vil give en væsentlig påvirkning af i disse områder.

Levesteder for bilag IV-arter

Generelt vurderes levesteder for bilag IV-arter enten ikke at være sårbare over for aktiviteterne på husdyrbrug, eller også er levestederne naturområder, der er beskyttet mod tilstandsændringer, og hvor der stilles krav vedrørende den maksimale ammoniakdeposition. Faaborg-Midtfyn Kommune har ikke adgang til fyldestgørende registreringer af arter, der er opført på bilag IV i habitatdirektivet.

5.2 Påvirkning af naboer

Kommunen skal ved vurderingen af en ansøgning sikre sig, at der ikke sker en påvirkning af omgivelserne, som er uforenelig med hensynet til omgivelserne, jf. § 19 i husdyrloven, og kommunen skal tage hensyn til begrænsning af eventuelle gener for naboer (lugt-, støj-, støv-, flue- og lysgener), jf. § 23. Kommunen kan på denne baggrund stille yderligere vilkår efter § 27 hhv. § 29.

¹⁰ Et kortværk over skov, der er minimum 200 år gammel, kan ses på <http://miljoegis.mim.dk/cbkort?profile=miljoegis-plangroendk>, under "Arealer, der understøtter biodiversitet" og "Skovkontinuitet". Også andre skove kan være ammoniakfølsomme.

Lugt

I husdyrloven er der indbygget et beskyttelsesniveau for lugt, jf. husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens bilag 3, punkt B. Miljøstyrelsens it-ansøgningssystem foretager en beregning af geneafstandene for lugt i forhold til forskellige typer af beboelser. Inden for geneafstanden kan lugten fra husdyrbruget overstige det vejledende geneniveau.

Det vejledende geneniveau for lugt er, ved anvendelse af Miljøstyrelsens lugtmodel, $5 \text{ OU}_E/\text{m}^3$ for byzone o.l., $7 \text{ OU}_E/\text{m}^3$ for samlet bebyggelse og $15 \text{ OU}_E/\text{m}^3$ for enkeltboliger uden landbrugspligt. Husdyrloven stiller ikke krav i forhold til lugtpåvirkning af boliger med landbrugspligt. OU_E er en måleenhed for lugt, hvor genekriteriet i forhold til byzone ($5 \text{ OU}_E/\text{m}^3$) svarer til, at registrerbar, men ikke genegivende, lugt fra husdyrbruget undtagelsesvis kan forekomme.

Lugtemissionen fra et husdyrbrug afhænger af, hvilke og hvor mange dyr, der er i staldene ad gangen, samt af stalddtype og eventuelle lugtreducerende foranstaltninger.

I Miljøstyrelsens it-ansøgningssystem er der lavet en beregning af geneafstanden i forhold til de forskellige typer af nabobeboelser. Resultatet ses i tabel 5.4.

Tabel 5.4. Sammenligning af beregnet geneafstand for lugt og vægtet gennemsnitsafstand for de nærmeste beboelser af forskellig type.

Type af beboelse	Adresse/område	Geneafstand	Vægtet gennemsnitsafstand
Enkeltbolig uden landbrugspligt	Hornelandevej 122	145 m	238 m
Enkeltbolig uden landbrugspligt	Hornelandevej 118	145 m	256 m
Samlet bebyggelse m.v.	Sportsplads i Horne	267 m	1.451 m
Byzone/sommerhusområde	Sommerhusområde Hesseløje-Fruerlund	460 m	827 m

Som det fremgår af tabel 5.4, er den beregnede geneafstand mindre end den vægtede gennemsnitsafstand for alle tre områdetyper. Husdyrlovens beskyttelsesniveau er dermed overholdt.

Faaborg-Midtfyn Kommune stiller vilkår vedrørende rengøring af stalddanlæg med henblik på at sikre, at lugtgener begrænses mest muligt. Desuden stiller Faaborg-Midtfyn Kommune vilkår om, at lugtgenekriterierne skal overholdes, og at kommunen kan kræve, at ansøger for egen regning lader foretage en undersøgelse af lugten.

Lugtmåling kan maksimalt kræves én gang pr. år og skal foretages efter en metode, som er autoriseret af Miljøstyrelsen eller efter en metode anvist af kommunen. Hvis lugtmålingen viser, at virksomheden medfører væsentlige lugtgener, skal virksomheden gennemføre lugtreducerende foranstaltninger, således at lugten uden for staldene reduceres så meget, at lugtgenerne efter kommunens vurdering ikke længere er væsentlige. Lugtmålinger kan kun kræves, når der er begrundet mistanke om, at produktionen giver anledning til større lugtemission, end der er forudsat i forbindelse med denne miljøgodkendelse, og krav til ejeren om lugtmålinger bør ske ud fra en proportionalitetsbetragtning. Vilkårene skal sikre, at ejendommen ikke giver større lugtgener, end der kan forventes ifølge grundlaget for miljøvurderingen.

Støj

Ansøgers redegørelse for støjkloder og støjende aktiviteter:

"Beskrivelse af støjkloder"

De væsentligste støjkloder vurderes at være driftsstøj ved aflæsning af foder, støj fra ventilation samt trafikstøj i forbindelse med ind- og udlevering af grise og gyllehåndtering.

Alle svinestalde har mekanisk frekvensstyret ventilation med lavt støjniveau - især om natten, hvor ventilationsbehovet er lille. På baggrund af husdyrbrugets produktionsform og placering i forhold til naboer, vurderes ingen støjkloder - hverken enkeltvis eller samlet - at kunne overskride det ækvivalente, konstante, korrigerede støjniveau.

Driftsperiode for støjkloder

Ventilationsanlæg kører året rundt hele døgnet.

Tiltag mod støjklider

Grundet ovenstående og ejendommens hensigtsmæssige beliggenhed er der ikke foretaget specielle tiltag til reduktion af de begrænsede støjgener fra driften.

Alt i alt vurderes det at naboerne ikke vil blive udsat for væsentlige støjgener.”

Der er over 150 m fra staldanlæg til nærmeste nabo. Faaborg-Midtfyn Kommune vurderer, at virksomheden på grund af omfanget af støjende aktiviteter samt afstand og beliggenhed i forhold til omkringboende ikke vil give anledning til væsentlige støjgener.

Faaborg-Midtfyn Kommune stiller vilkår om, at Miljøstyrelsens vejledende støjgrænser skal overholdes med henblik på at sikre, at der ikke opstår støjgener fra virksomheden. Desuden stiller Faaborg-Midtfyn Kommune vilkår om, at tilsynsmyndigheden kan kræve, at der skal foretages støjmålinger og/eller iværksættes støjdæmpende foranstaltninger, såfremt kommunen vurderer, at ejendommen giver væsentlige støjgener for de omkringboende.

Transport

Ansøger har redegjort for det forventede antal transporter til og fra Hornelandevej 107 som beskrevet i tabel 5.5.

Tabel 5.5. Omtrentligt antal transporter til/fra Hornelandevej 107 i nudrift og ansøgt drift.

Transporttype	Antal læs pr. år, ca.		Periode, ca.	
	Nudrift	Ansøgt	Tidspunkt	Hypighed
Lastbil:				
Foder	52	52	7-16	En gang pr uge
Døde dyr	104	104	7-16	Uændret ca. 2 gange pr. uge.
Slagtesvin/søer ud	52	52	4-24	Uændret ca. 1 gang pr. uge
Smågrise ind/ud	52	104	7-16	To gange ugentlig
Traktor/vogn:				
Gylle	200	300		Uændret i forår og efterår
Korn og halm	50	50		Høst

Herudover er der indsendt følgende redegørelse vedrørende transporter:

Ansøger har ingen indflydelse på destruktionsanstaltens kørselsplanlægning. Et fåtal af afvigelser fra de angivne tidsrum kan derfor forekomme.

Beregningen af husdyrgødningstransporter har udgangspunkt i gyllevogn på 30 tons/læs.

Generelle bemærkninger

Gylleudbringning søges planlagt til at være så effektiv som mulig. Hvis vejret tillader vurderes det at kunne ske over reelt 2-3 uger effektivt.

Udbringning planlægges foretaget under hensyn til såvel drifts- som miljømæssige hensyn. Inddragelse af faktorer som jordtype, klimatiske forhold, regnmængder og almindelig god praksis for planteavl er defineret som BAT i EU referencedokumentet, pkt. 5.1.

Planlægning af arbejdsgange på bedriften - som ansøger gør både når det gælder interne aktiviteter og kørsel til og fra anlægget - er defineret som BAT i EU referencedokumentet, pkt. 4.1.3.

I enkeltstående tilfælde kan uforudsete hændelser med karakter af "force majeure" - f.eks. tekniske nedbrud - betyde, at transporter omlægges til weekenden eller udføres på andre klokkeslæt end de normale.

Til og fra dette anlæg køres der med lastbil, traktor og vogn ad offentlige veje. Færdsel på offentlig vej reguleres af politiet og henhører under færdselsloven og andre bestemmelser fastsat af Justitsministeriet.

Hensyntagen til omgivelserne - hvad enten det er omboende eller trafikanter - er defineret som BAT i EU referencedokumentet, pkt. 5.1.

I forbindelse med såvel interne som eksterne transportere vurderes det ansøgte ikke at forårsage en generende støjbelastning for naboer.

Faaborg-Midtfyn Kommune vurderer på baggrund af beliggenheden af husdyrbruget i forhold til omboende samt antallet og karakteren af transportere, at transport til og fra virksomheden ikke vil give væsentlige gener for omboende.

Støv

På grund af ejendommens beliggenhed i forhold til nærmeste nabobeboelser vurderer Faaborg-Midtfyn Kommune, at husdyrbruget ikke vil give anledning til væsentlige støvgener. Afstanden til nærmeste nabo er over 150 m, og færdsel til og fra ejendommen sker ad asfalterede veje.

Med henblik på at kunne gribe ind, hvis der alligevel skulle opstå væsentlige støvgener, stiller Faaborg-Midtfyn Kommune følgende vilkår:

Virksomheden må ikke give anledning til støvgener, der efter tilsynsmyndighedens opfattelse er væsentlige, uden for virksomhedens areal.

Hvis tilsynsmyndigheden skønner, at eventuelle klager vedr. støv fra virksomheden er velbegrundede, kan tilsynsmyndigheden kræve, at virksomheden gennemfører støv reducerende foranstaltninger, således at støvgenerne efter tilsynsmyndighedens vurdering ikke længere er væsentlige.

Lys

Ansøgers redegørelse:

"Der er ingen lys i staldene om natten. Udendørs belysning er kun tændt ved behov. Der vurderes ikke at være nogen fjernvirkning for naboerne."

Faaborg-Midtfyn Kommune vurderer på grundlag af omfanget af udebelysning samt afstand til og beliggenhed i forhold til nærmeste nabobeboelser, at virksomheden ikke vil give anledning til væsentlige lysgener.

Skadedyr

Ansøgers redegørelse:

"Generel bekæmpelse af skadedyr

Der lægges vægt på hurtig og effektiv bekæmpelse af skadedyr ved konstatering af deres tilstedeværelse. Deres tilstedeværelse forebygges gennem daglig oprydning af foderrester m.m. Konstateres der skadedyr, bekæmpes de i overensstemmelse med de officielle retningslinjer.

Rottebekæmpelse

Der er aftale med privat firma om gennemgang af ejendommen 4 gange årligt, og firmaet opstiller kasser med rottegift. Desuden bekæmpes rotter når der derudover er behov."

Faaborg-Midtfyn Kommune stiller vilkår om, at opbevaring og håndtering af foder skal ske således, at der ikke opstår risiko for tilhold af rotter, samt om at der skal foretages en effektiv fluebekæmpelse på ejendommen efter de nyeste retningslinjer fra Skadedyrlaboratoriet, Aarhus Universitet.

5.3 Uheld og driftsforstyrrelser

Kommunen skal sikre sig, at husdyrbruget indrettes og drives på en sådan måde, at der er truffet de nødvendige foranstaltninger med henblik på at forebygge uheld og begrænse konsekvenserne deraf, jf. § 10 i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen.

Ansøgers redegørelse:

Redegørelse for mulige uheld

Ansatte på anlægget er altid agtpågivende, når det gælder forebyggelse af ulykker. Skulle uheldet alligevel være ude, følges nedenstående retningslinjer.

En egentlig beredskabsplan udarbejdes efter aftale med kommunen.

Beredskabsplanen kan indeholde:

- *Procedurer, som beskriver relevante tiltag med henblik på at "stoppe ulykken/uheldet" og begrænse udbredelsen.*
- *Oplysninger om hvilke interne/eksterne personer og myndigheder, der skal alarmeres og hvordan.*
- *Kortbilag over bedriften med angivelse af miljøfarlige stoffer, afløbs- og drænsystemer og vandløb mm.*
- *En opgørelse over materiel der er tilgængeligt på bedriften, eller som kan skaffes med kort varsel, der kan anvendes i forbindelse med afhjælpning, inddæmning og opsamling af spild/lækage, som kan medføre konsekvenser for det eksterne miljø.*

Der er følgende planer ved uheld:

Gyllebeholder springer læk

- *Alarmcentralen kontaktes på tlf. 112*
- *Slamsuger og gummiged tilkaldes eventuelt*
- *Vha. jordvolde, halmballer eller lignende søges det forhindret, at gyllen løber i dræn og vandløb*
- *Kommunen orienteres*

Uheld ved gyllekørsel (f.eks. vogn som vælter)

- *Alarmcentralen kontaktes på tlf. 112*
- *Anden gyllevogn tilkaldes fra maskinstation*
- *Vha. jordvolde, halmballer eller lignende søges det forhindret, at gyllen løber i dræn og vandløb*
- *Gylle fra den væltede vogn omlastes*
- *Kommunen orienteres*

Ventilationsstop

- *Der er alarmsystem integreret i ventilationssystemet via fastnet og mobil forbindelse, som aktiveres ved eventuelt ventilationsstop gennem strømsvigt*
- *Alarmanlæg for høj temperatur og strømsvigt*
- *Nødventilation sikres*
- *Ventilationsanlæg forsøges genstartet*
- *Ved fortsatte problemer kontaktes servicemontør*
- *Ved risiko for lugtgener kontaktes berørte naboer og kommunen*

Miljøvagten kontaktes også via Alarmcentralen på tlf. 112.

For øvrige uheld, som kan tænkes at ske på anlægget, vurderes der ikke at være akut risiko for miljøforurening.

Minimering af risiko for uheld

Gyllebeholderen tømmes tilnærmelsesvist én gang årligt, hvorefter den inspiceres. Om nødvendigt udføres almindelig vedligeholdelse eller reparationer. Dette er EU-BAT efter pkt. 5.2.5.

Der vil blive anvendt en mobil sugepumpe, der kun betjenes under konstant overvågning. Risikoen for overfyldning af gyllevogn og/eller utilsigtet igangsætning ved f.eks. fejlbetjening eller kortslutning er usandsynlig.

Gyllebeholder og pumper overholder dermed husdyrgødningsbekendtgørelsens regler.

Under alt arbejde på ejendommen udvises almindelig agtpågivenhed, der forebygger ulykker.

Minimering af gene ved uheld

Se ovenstående. Samlet synes risikoen ved håndtering af husdyrgødning, veterinære hjælpemidler samt døde dyr at være lav.

Faaborg-Midtfyn Kommune vurderer, at husdyrbrug normalt vil give anledning til risiko for forurening ved uheld og driftsforstyrrelser, især gennem håndtering og opbevaring af husdyrgødning, olieprodukter og kemikalier.

Faaborg-Midtfyn Kommune vurderer, at der skal stilles en række vilkår for at minimere risikoen for forurening fra virksomheden ved uheld og driftsforstyrrelser. Faaborg-Midtfyn Kommune stiller vilkår om

- at virksomheden skal indrettes og drives, så spild og andet ukontrolleret udslip af forurenende stoffer forhindres eller forebygges, og sådan at skadernes omfang begrænses, hvis der alligevel sker uheld. Dette gælder især for opbevaring, anvendelse og transport af foder, gødning, olie og kemikalier, hvor risikoen for uheld og efterfølgende forurening af jord, grundvand og overfladevand (f.eks. gennem nedsivning, overfladeafstrømning eller afledning via overfladeafløb/tagnedløb og dræn) skal forhindres bedst muligt.
- at overfladeafløb o.l. skal placeres og indrettes, så der ikke er risiko for afløb af forurenende stoffer,
- at olietanke skal sikres med værn mod påkørsel,
- at andre beholdere med olieprodukter, spildolie, sprøjtemidler og andre kemikalier, der kan udgøre en forureningsfare, skal opbevares således, at der ved spild eller læk ikke kan ske forurening af jord eller grundvand. Dette kan være ved opbevaring på et fast, støbt gulv med opkant og uden afløb eller i/over et tæt kar med opsamlingskapacitet svarende til indholdet af den største beholder,
- at tankning skal foregå således, at spild undgås, at tankpistolen ikke må kunne fastlåses under tankning, og at der hele tiden skal være en person til stede ved tankning,
- at der skal udarbejdes en beredskabsplan, der fortæller, hvordan der skal reageres ved uheld, der kan have konsekvenser for det eksterne miljø, og at beredskabsplanen årligt skal gennemgås og om nødvendigt opdateres.

6. Bedste tilgængelige teknik (BAT)

Kommunen skal ved vurderingen af en ansøgning sikre sig, at ansøgeren har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen ved hjælp af bedste tilgængelige teknik, jf. § 19 i husdyrloven. Dette omfatter følgende områder:

- Ammoniakemission fra anlægget
- Fosfor
- Forbrug af vand og energi
- Management
- Udbringning af husdyrgødning.

Kravet om BAT er uafhængigt af, om husdyrlovens generelle krav vedrørende ammoniakemission og udvaskning af næringsstoffer er overholdt på anden vis.

Ammoniak

BAT vedrørende ammoniak omfatter ammoniakemission fra husdyrbrugets anlæg, det vil sige husdyrholdet, stalde og gødningsopbevaringslagre.

Miljøstyrelsen har udgivet notater med vejledende emissionsgrænseværdier for ammoniak for flere dyretyper, herunder for smågrise¹¹, slagtesvin¹² og søer¹³ i gyllebaserede staldsystemer. I disse notater er der angivet vejledende tal for, hvor stor ammoniakemissionen må være fra hvert enkelt dyr i hhv. nye stalde og eksisterende stalde. Ud fra disse tal er det beregnet, hvor stort det samlede ammoniaktab må være fra den ansøgte produktion, jf. tabel 6.1, og dette tal er sammenlignet med den beregnede ammoniakemission fra det ansøgte projekt.

Tabel 6.1. Vejledende emissionsgrænseværdier vedrørende ammoniaktab fra stald/lager.

Dyretype	Antal dyr	Emissionsgrænseværdi pr. dyr (kg NH ₃ -N)	Emissionsgrænseværdi i alt (kg NH ₃ -N)	Emission, ansøgt projekt (kg NH ₃ -N)
Smågrise (7-32 kg), delvis spaltegulv	16.000	0,043 * 1,01	697	550
Slagtesvin (32-115 kg), delvis spaltegulv, 25-49 % fast gulv	1000	0,36 * 1,15	413	377
Slagtesvin (32-115 kg), delvis spaltegulv, 50-75 % fast gulv	800	0,31 * 1,15	284	237
Søer, farestald, delvis spaltegulv	480	0,75	360	372
Søer, løbe-/drægtighedsstald.	480	2,11	1.013	1.047
Løsgående, delvis spaltegulv				
I alt			2.767	2.584

Idet ammoniakemissionen fra det ansøgte projekt er lavere end den vejledende emissionsgrænseværdi, er det Faaborg-Midtfyn Kommunes vurdering, at det ansøgte projekt lever op til kravene om anvendelse af den bedste tilgængelige teknik, jf. husdyrlovens § 19, med hensyn til ammoniakemission.

Der er følgende særlige tiltag til at begrænse ammoniakemissionen fra husdyrbrugets anlæg:

- Alle stalderne er med delvis spaltegulv.
- Der er fast overdækning på den største af de tre gyllebeholdere.

Ved fremtidige revurderinger af miljøgodkendelsen skal godkendelsen om nødvendigt ajourføres i lyset af den teknologiske udvikling, jf. husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 40. I denne forbindelse skal det altså vurderes, om udviklingen af ny teknologi betyder, at der skal stilles nye krav til husdyrbruget.

Fosfor

I Miljøstyrelsens notater vedrørende "Vejledende emissionsgrænseværdier opnåelige ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik (BAT) - omfattet af husdyrgodkendelseslovens § 11 og § 12" (tre versioner for gyllesystemer til søer med pattegrise til fravæning, smågrise og slagtesvin) er der fastsat grænseværdier for emission. Disse er blevet justeret i 2014 i forbindelse med ændrede dyreenheds-omregningsfaktorer.

De nye BAT-grænser er (jf. Miljøstyrelsens wiki-vejledning):

Søer (i gyllebaserede staldsystemer uden dybstrøelse):	23,9 kg P pr. dyreenhed pr. år
Smågrise (på delvis fast gulv eller drænet gulv):	29,2 kg P pr. dyreenhed pr. år
Slagtesvin (på delvis fast gulv eller drænet gulv):	22,3 kg P pr. dyreenhed pr. år

Den samlede vejledende emissionsgrænseværdi kan dermed beregnes til:

$$23,9 * 108,53 + 29,2 * 77,54 + 22,3 * 52,54 = 6.030 \text{ kg P pr. år}$$

¹¹ Vejledende emissionsgrænseværdier opnåelige ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik (BAT). Husdyrbrug med konventionel produktion af smågrise (gyllebaserede staldsystemer) – omfattet af husdyrgodkendelseslovens § 11 og § 12. Miljøstyrelsen, maj 2011.

¹² Vejledende emissionsgrænseværdier opnåelige ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik (BAT). Husdyrbrug med konventionel produktion af slagtesvin (gyllebaserede staldsystemer) – omfattet af husdyrgodkendelseslovens § 11 og § 12. Miljøstyrelsen, maj 2011.

¹³ Vejledende emissionsgrænseværdier opnåelige ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik (BAT). Husdyrbrug med konventionelt hold af søer med pattegrise til fravæning (gyllebaserede staldsystemer) – omfattet af husdyrgodkendelseslovens § 11 og § 12. Miljøstyrelsen, maj 2011.

Af it-ansøgningen fremgår det, at det fra det ansøgte husdyrhold er en fosforemission på 5.843 kg P pr. år. Dermed overholdes Miljøstyrelsens vejledende emissionsgrænseværdi, idet der er reduceret med 187 kg P ud over de vejledende emissionsgrænseværdier.

Det er på baggrund af ovenstående Faaborg-Midtfyn Kommunes vurdering, at det ansøgte projekt lever op til kravene om anvendelse af den bedste tilgængelige teknik, jf. husdyrlovens § 19, med hensyn til fosforemission.

Forbrug af vand og energi

Ansøgningens oplysninger om ventilation, rengøring samt energi- og vandforbrug er gennemgået i afsnittet "Drift af husdyrbrugets anlæg".

Ifølge BREF-dokumentet for intensiv fjerkræ- og svineproduktion er det BAT at reducere vandforbruget ved at gøre følgende:

- Rengøre stald og udstyr med højtryksrensere efter hver produktionscyklus eller efter hvert hold.
- Udføre regelmæssig kalibrering af drikkevandsanlægget for at undgå spild.
- Registrere vandforbrug gennem måling af forbrug.
- Opdage og reparere lækager.

Ifølge BREF-dokumentet for intensiv fjerkræ- og svineproduktion er det BAT at reducere energiforbruget ved at gøre følgende:

- Anvende naturlig ventilation, hvor dette er muligt.
- For mekanisk ventilerede stalde: Optimere udformningen af ventilationssystemet i hver stald for at tilvejebringe god temperaturkontrol og opnå minimumsventilation om vinteren. Undgå modstand i ventilationssystemer gennem hyppigt eftersyn og rengøring af luftkanaler og fans.
- Anvende lavenergibelysning.

Faaborg-Midtfyn Kommune vurderer, at der for at sikre, at virksomheden opfylder BAT med hensyn til vand- og energiforbrug, skal stilles vilkår om, at ventilationsanlæg skal renholdes og rengøres efter behov, dog mindst fire gange om året, og at der skal anvendes lavenergibelysning.

Desuden stilles følgende vilkår:

Husdyrbrugets forbrug af vand og energi (el, fyringsolie, diesel o.l.) skal registreres mindst én gang årligt i en logbog.

Hvis vand- og energiforbruget stiger utilsigtet, eller hvis det er væsentligt højere, end hvad der kan forventes, skal der gøres en indsats for at nedbringe forbruget. Der skal kunne redegøres for denne indsats i forbindelse med miljøtilsyn.

Management

I ansøgningen er der beskrevet følgende vedrørende management:

"Ud over hvad der tidligere er nævnt, kan det oplyses, at følgende elementer af god driftsledelse praktiseres:

- *De gældende regler for foder og fødevarer efterleves gennem branchekoden "Vejledning om god produktionspraksis i primærproduktion" (GMP - Good Manufacturing Practice). Derved sikres, at produkterne produceres under forhold, der ikke er til fare for miljøet samt menneskers og dyrs sundhed.*
- *Foderforbruget og foderets sammensætning registreres kontinuerligt. Dette gælder både det samlede forbrug af foder og forbruget sat i forhold til antallet producerede slagtesvin på anlægget. Dette er defineret som BAT i EU referencedokumentet, pkt. 4.1.4.*
- *Fodringen optimeres løbende sammen med konsulent. Der fodres med blandinger, der er tilpasset grisenes alder, og deres konkrete behov for næringsstoffer.*
- *Udarbejdelse af mark- og gødningsplaner med følgende gødningsregnskab i samråd med planteavlskonsulent med henblik på optimal udnyttelse af næringsstofferne og det mindst mulige tab af næringsstoffer til miljøet. Inddragelse af faktorer som jordtype, klimatiske forhold, regnmængder og almindelig god praksis for planteavl er defineret som BAT i EU referencedokumentet, pkt. 5.1. Udarbejdelse af sprøjteplan og sprøjtejournal, som følges op med markbesøg af konsulent gennem vækstsæsonen med henblik på aktuell behovsbaseret sprøjtning.*

- *Udbringning af husdyrgødning på optimale tidspunkter i forhold til både næringsstofudnyttelse og hensynet til naboer.*
- *Under overvågning suges al gylle fra gylletank til gyllevogn med sugetårn.*
- *Det tilses eftergældende regler, at flydelaget opretholdes. Gennem aflæsning af separate målere vil der blive ført journal over vand- og energiforbrug (BAT).*
- *Der foretages løbende service og vedligeholdelse på anlæggene (BAT)."*

BREF-dokumentet for intensiv fjerkræ- og svineproduktion¹⁴ nævner en række punkter, der anses som BAT med hensyn til godt landmandsskab, herunder uddannelse af personale, journalføring over forbrug af vand, energi og gødning, korrekt planlægning af gødning af marker samt at have en beredskabsplan. En del af disse ting udføres allerede på ejendommen, og andet er ikke tilstrækkeligt konkret til, at der kan stilles vilkår om det. Faaborg-Midtfyn Kommune vurderer på denne baggrund, at ansøger lever op til BAT med hensyn til management.

Udbringning af husdyrgødning

I Miljøstyrelsens notater vedrørende "vejledende emissionsgrænseværdier opnåelige ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik" står der følgende:

"For så vidt angår BAT i relation til udbringning af husdyrgødning på arealerne er det Miljøstyrelsens opfattelse, at gældende lovregulering, herunder allerede gennemførte ændringer af husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen, er BAT. Miljøstyrelsen har derfor ikke udarbejdet vejledende emissionsgrænseværdier for nitratudvaskning og ammoniakemission i forbindelse med udbringning af husdyrgødning."

På denne baggrund er det Faaborg-Midtfyn Kommunes vurdering, at der ikke er grundlag for at stille særlige vilkår.

7. Egenkontrol

I ansøgningen er der anført følgende vedrørende egenkontrol:

"Produktionen på anlægget i et gødningsår (1. august - 31. juli) kan følges via den lovpligtige "Gødnings- og Husdyrindberetning" til Plantedirektoratet (herunder kvitteringer for afsat husdyrgødning). Derudover består bedriftens egenkontrol primært af årlige produktionsopgørelser i svineholdet, bilag over leveringer til aftager af smågrise, diverse bilag vedr. anvendt foder, ansøgers driftsregnskab samt egne løbende registreringer herunder registrering af flydelag på gyllebeholder.

Ved aflæsning af de respektive målere følges vand- og elforbruget løbende med henblik på at lokalisere eventuelle opståede fejl. I forbindelse med opgørelse af årsforbruget vurderes det på muligheden for fremadrettede besparelser. Dette er defineret som BAT i EU referencedokumentet, pkt. 5.2.3.

De tekniske installationer og hjælpemidler kontrolleres løbende for at imødegå driftsforstyrrelser og uheld. Reparationer udføres omgående, hvis konstaterede fejl indebærer risiko for forurening af miljøet eller gener for naboer. Dette er defineret som BAT i EU referencedokumentet, pkt. 4.1.6.

I en kontrolsituation står data fra de ovennævnte registreringer til rådighed som dokumentation for, at vilkårene i anlæggets miljøgodkendelse er overholdt.

Gylletankene lever op til husdyrgødningsbekendtgørelsens krav. Der foretages lovpligtig beholderkontrol og føres logbog over flydelag efter de gældende regler."

I forbindelse med godkendelsen skal der stilles vilkår til den egenkontrol, husdyrbruget skal foretage, herunder angivelse af beregninger, målinger, procedurer m.v., jf. husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 13, stk. 1, nr. 3.

---

¹⁴ Integrated Pollution Prevention and Control (IPPC). Reference Document on Best Available Techniques for Intensive Rearing of Poultry and Pigs (BREF-dokumentet for intensiv fjerkræ- og svineproduktion). Europakommissionen, juli 2003.

Faaborg-Midtfyn Kommune stiller vilkår om, at der føres egenkontroljournal for vand- og energiforbrug.

8. Relevant lovgivning m.v.

I dette afsnit gives en kort oversigt over love og bekendtgørelser m.v., der er særlig relevante i forbindelse med miljøgodkendelse af husdyrbrug.

Husdyrloven og husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen (og tilhørende vejledning) fastsætter rammerne for behandlingen af ansøgninger om miljøgodkendelse m.v. Dette angår blandt andet hvilke forhold, kommunen skal vurdere, samt beskyttelsesniveauer for de miljøpåvirkninger, der er fra husdyrbruget.

- Bekendtgørelse af lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug (husdyrloven). Lovbekendtgørelse nr. 442 af 13. maj 2016.
- Bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug (husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen). Bek. nr. 211 af 28. februar 2017.
- Miljøstyrelsens vejledning om miljøgodkendelse af husdyrbrug. Version 2.0, digital vejledning, tilgængelig på Miljøstyrelsens hjemmeside, <http://www2.mst.dk/wiki/Husdyrvejledning.Default.aspx>

Husdyrgødningsbekendtgørelsen fastsætter generelle regler for indretningen af husdyrbrug og anvendelse af husdyrgødning.

- Bekendtgørelse om erhvervsmæssigt dyrehold, husdyrgødning, ensilage m.v. (husdyrgødningsbekendtgørelsen). Bek. nr. 374 af 19. april 2017.

Habitatdirektivet og habitatbekendtgørelsen fastsætter regler for beskyttelse af Natura 2000-områder samt særligt sårbare arter.

- EF-direktiv nr. 92/43/EØF af 21. maj 1992 om bevaring af naturtyper samt vilde dyr og planter (habitatdirektivet).
- Bekendtgørelse om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter (habitatbekendtgørelsen). Bek. nr. 926 af 27. juni 2016.